

Біліктілікті арттыру бағдарламасы Бағдарлама паспорты

Білім беру бағдарламасын әзірлеуші білім беру және ғылыми ұйымының атауы	«С.Д. Асфендияров атындағы Қазақ ұлттық медицина университеті» КЕАҚ
Қосымша білім берудің түрі (<i>біліктілікті арттыру / сертификаттық курс/ бейресми білім беру іс-шарасы</i>)	Біліктілікті арттыру
Бағдарламаның атауы	Дәрігер тәжірибесінде гепатобилиарлы жүйенің ауруларын диагностикалау және емдеу. Панкреатит, гастрит, асқазан жарасының клиникалық көрінісі диагностикасы және емі.
Мамандықтың және (немесе) маманданудың атауы (<i>мамандықтар және маманданулар номенклатурасына сәйкес</i>)	-
Білім беру бағдарламасының деңгейі (базалық, орта, жоғары, мамандандырылған)	базалық
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	7,1
Білім беру бағдарламасының алдыңғы деңгейіне қойылатын талаптар	Интернатура, резидентура , қайта даярлау,мамандығы бойынша жоғары медициналық білімі бар мамандар. «Жалпы тәжірибелік дәрігер» мамандығы бойынша дәрігерлер (өтілі жоқ және 3 жылға дейін өтілі бар).
Бағдарламаның кредиттемен(сағатпен) ұзақтығы	8 кредит(240 ак.сағат)
Оқыту тілі	Қазақ тілінде, орыс тілінде
Өткізу орны	Кафедраның клиникалық базалары
Оқыту форматы	Күндізгі
Мамандандыру бойынша берілетін біліктілік (<i>сертификаттау курсы</i>)	-
Оқуды аяқтағаннан кейінгі құжат (<i>сертификаттық курс туралы куәлік, біліктілікті арттыру туралы куәлік</i>)	Біліктілікті арттыру туралы куәлік
Сараптама ұйымының толық атауы	«Денсаулық сақтау» даярлау бағытындағы ОӘБ терапиялық бейіндегі бағдарламалардың ЖБТ «Отбасылық медицина» комитеті 31.01.2025ж. № 4 хаттамасы «Гастроэнтерология ересектер» комитеті 11.02. 2025ж. № 4 хаттамасы
Сараптамалық қорытындыны жасау күні	31.01.2025 г. «Отбасылық медицина» комитеті 11.02.2025 г. «Гастроэнтерология ересектер» комитеті
Сараптама қорытындысының қолданылу мерзімі	3 жыл

Нормативтік сілтемелер: біліктілікті арттыру бағдарламасы:

1. ҚР Денсаулық сақтау министрінің «Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру бағдарламалары арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы» 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы.
2. ҚР Денсаулық сақтау министрінің «Денсаулық сақтау саласындағы мамандарды сертификаттауға жататын мамандықтар мен мамандандырулар тізбесін бекіту туралы» 2020 жылғы 30 қарашадағы № ҚР ДСМ-218/2020 бұйрығы;
3. ҚР Денсаулық сақтау министрінің м. а. «Қазақстан Республикасында гастроэнтерологиялық және гепатологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» 2023 жылғы 29 наурыздағы № 48 бұйрығы;
4. ҚР Денсаулық сақтау министрінің «Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы.

Әзірлеушілер туралы мәліметтер:

Лауазымы	Т.А.Ә.
Әзірленді	
Алматы қаласы ҚДБ штаттан тыс бас гепатологы, С.Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ Ішкі аурулар кафедрасының меңгерушісі, м.ғ.к., профессор	Славко Е.А.
С.Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ ҚКББИ-ның терапиялық пәндер кафедрасының меңгерушісі, м.ғ.д., профессор	Бедельбаева Г.Г.

БА ББ сараптамалық бағалау «Денсаулық сақтау» даярлау бағытындағы ОӘБ терапиялық бейіндегі бағдарламалардың ЖБТ «Отбасылық медицина» комитетінің отырысында талқыланды

Лауазымы, жұмыс орны, атағы (бар болса)	Қолы	Т.А.Ә.
Төрайым	Абугалиева Тлеужан Оразалиевна	31.01.2025ж № 4 хаттама

БА ББын сараптамалық бағалау «Денсаулық сақтау» даярлау бағытындағы ОӘБ терапиялық бейіндегі бағдарламалардың ЖБТ «Гастроэнтерология ересектер» комитетінің отырысында талқыланды

Лауазымы, жұмыс орны, атағы (бар болса)	Қолы	Т.А.Ә.
Төрайым	Ларюшина Елена Михайловна	11.02.2025ж. № 4 хаттамасы

БА ББ, сараптама актісі және талқылау хаттамасы қоса беріледі.

БА бағдарламасы ОӘБ отырысында мақұлданды дайындық бағыттары – денсаулық сақтау «00» 2025., №... хаттамасы (БА ББ ОӘБ сайтында, ИС каталогында орналастырылған).

Біліктілікті арттыру бағдарламасының паспорты

Бағдарламаның мақсаты:

кәсіби құзыреттіліктерді жетілдіру, қолда бар біліктілік шеңберінде дербес кәсіби қызмет үшін қажетті гепатобилиарлы жүйе ауруларын диагностикалаудың, дифференциалды диагностикалаудың, емдеу мен алдын алудың заманауи әдістері бойынша қолда бар білімдерді, іскерліктер мен дағдыларды ретке келтіру және игеру.

Бағдарламаның қысқаша сипаттамасы:

Оқыту барысында тындаушылар гепатобилиарлық жүйе ауруларын диагностикалау үшін қажетті білімді ретке келтіреді, диагностика және дифференциалды диагностика жүргізу, заманауи стандарттар мен ұсынымдарды пайдалана отырып, гепатобилиарлық жүйе аурулары бар пациенттерді емдеу және мониторингтеу тактикасын таңдау, дәлелді медицина призмасы арқылы және ҚР-да бекітілген НҚА ескере отырып дағдыларды жетілдіреді. Сондай-ақ гепатобилиарлы аймақ ауруларының алдын алу және пациенттерді оңалту мәселелері қарастырылады.

Бағдарламаның негізгі элементтерін келісу:

р/№	Оқу нәтижесі	бағалау әдісі	оқыту әдісі
1.	Сыни талдау, бағалау, пациенттің клиникалық-анамнестикалық деректері, тексеру және емдеу жоспарын әзірлеуде шешім қабылдау дағдылары	- клиникалық жағдайды талқылау (CbD – Casebased Discussion) - ситуациялық есептердің шешімін бағалау	– тәжірибелік сабақ/тренинг – семинар – шағын топтарда жұмыс істеу
2.	Гепатобилиарлы жүйенің патологиясындағы негізгі клиникалық және зертханалық синдромдарды анықтайды, алдын ала диагнозды тұжырымдайды	- тестілеу; - клиникалық жағдайды талқылау (CbD – Casebased Discussion)	- дәріс – тәжірибелік сабақ/тренинг – семинар

		<ul style="list-style-type: none"> - пациенттердің курациясы - ситуациялық есептердің, сондай-ақ клиникалық жағдайлардың (консилиум, пациенттерді басқару стационарда басқару, амбулаториялық науқастарды қабылдау) шешімін бағалау 	– шағын топтарда жұмыс істеу
3.	Болжамды диагноз бойынша диагностикалық іздеуге сәйкес қажетті зертханалық, аспаптық тексерулер тағайындауға қабілетті	<ul style="list-style-type: none"> - тестілеу; - клиникалық жағдайды талқылау (CbD – Casebased Discussion) - пациенттердің курациясы - ситуациялық есептердің, сондай-ақ клиникалық жағдайлардың (консилиум, пациенттерді басқару стационарда басқару, амбулаториялық науқастарды қабылдау) шешімін бағалау 	<ul style="list-style-type: none"> – тәжірибелік сабақ/тренинг – семинар – шағын топтарда жұмыс істеу
4.	Нақты клиникалық жағдайда гепатобилиарлы жүйенің патологиясы бар пациенттердегі емнің белгілі бір әдісін қолдану қажеттілігін бағалай алады	<ul style="list-style-type: none"> - тестілеу; - клиникалық жағдайды талқылау (CbD – Casebased Discussion) - пациенттердің курациясы - ситуациялық есептердің, сондай-ақ клиникалық жағдайлардың (консилиум, пациенттерді басқару стационарда басқару, амбулаториялық науқастарды қабылдау) шешімін бағалау 	<ul style="list-style-type: none"> - дәріс – тәжірибелік сабақ/тренинг – семинар – шағын топтарда жұмыс істеу – дебрифинг (тапсырманы орындағаннан кейін талқылау)
5.	Гепатобилиарлы жүйенің ауруларының қортынды клиникалық диагнозын негіздеуге және қоюға қабілетті	<ul style="list-style-type: none"> - тестілеу; - клиникалық жағдайды талқылау (CbD – Casebased Discussion) - пациенттердің курациясы - ситуациялық есептердің, сондай-ақ 	<ul style="list-style-type: none"> – тәжірибелік сабақ/тренинг – семинар – шағын топтарда жұмыс істеу – дебрифинг (тапсырманы орындағаннан кейін талқылау)

		клиникалық жағдайлардың (консилиум, пациенттерді басқару стационарда басқару, амбулаториялық науқастарды қабылдау) шешімін бағалау	
6.	Дәлелді медицина принциптеріне сәйкес стационарлық, амбулаториялық деңгейдегі науқасты заманауи терапияның дәлелді түрін тиімді тағайындай алады және оны бағалай алады	- тестілеу; - клиникалық жағдайды талқылау (CbD – Casebased Discussion) - пациенттердің курациясы - ситуациялық есептердің, сондай-ақ клиникалық жағдайлардың (консилиум, пациенттерді басқару стационарда басқару, амбулаториялық науқастарды қабылдау) шешімін бағалау	- дәріс – тәжірибелік сабақ/тренинг – семинар – шағын топтарда жұмыс істеу – дебрифинг (тапсырманы орындағаннан кейін талқылау)
7.	Қол жеткізу, бағалау және түсіндіру үшін әртүрлі ақпараттық технологиялар деректерін қолданады; тәжірибелік қызметте инновациялық технологияларды сатып алуға және пайдалануға қабілетті	- медициналық құжаттаманы ресімдеудің сапасын бағалау	есеп-есепке алу құжаттамаларды жүргізу
8.	Күнделікті кәсіби қызметіне қажетті жаңа білім алуға қабілетті және жалғастыруға дайын	-презентацияны бағалау - рецензияны бағалау	- дөңгелек үстел - конференциялар - клиникалық талдау

Біліктілікті арттыру бағдарламасын іске асыру жоспары

№	Тақырып/бөлім/пән атауы	Сағат көлемі					Тапсырма
		дәріс	семинар	тренинг	оқытудың басқа түрлері*	ТӨЖ	
1.	Созылмалы гастрит. Жіктелуі, этиологиясы, патогенезі, клиникасы, диагностикасы, дифференциалды диагностикасы, ағымы және асқынулары, емі, болжамы, алдын-алу.	4	8			4	- клиникалық диагноз қою кезінде диагностикалық іздеу дағдысын сипаттау және көрсету - науқасты тексеру деректерінен алынған мәліметтерді талдау және диагноз қойыңыз

							<ul style="list-style-type: none"> - дәлелді медицина тұрғысында дәрі-дәрмектік емес және дәрілік емнің принциптерге сәйкес шеберлікті көрсету - көпсалалы командада жұмыс дағдыларын көрсету - пациенттердің курациясы - медициналық құжаттаманы рәсімдеу -тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс істеу
2.	<p>Ойық жара ауруы. Жіктеуі. Асқазан ойық жарасы. Дуоденалды ойық жара.</p> <p>Гастроэюнальды ойық жара. Этиологиясы, патогенезі, клиникасы, диагностикасы, дифференциалды диагностикасы, ағымы. Асқынулары (ену жарасы, каллозды жара, ойық жараның перфорациясы, ойық жараның қан кетуі, пилорлық стеноз).</p> <p>Емдеу, болжамы, алдын-алу. Синдром Золлингер-Эллисон, этиологиясы, патогенезі. Клиникалық ерекшеліктері, диагностикасы. Дифференциалды диагнозы. Дәрі-дәрмекпен емдеу. Хирургиялық емдеуге арналған көрсеткіштер</p>	4	8			4	<ul style="list-style-type: none"> - клиникалық диагноз қою кезінде диагностикалық іздеу дағдысын сипаттау және көрсету - науқасты тексеру деректерінен алынған мәліметтерді талдау және диагноз қойыңыз - дәлелді медицина тұрғысында дәрі-дәрмектік емес және дәрілік емнің принциптерге сәйкес шеберлікті көрсету - көпсалалы командада жұмыс дағдыларын көрсету - пациенттердің курациясы - медициналық құжаттаманы рәсімдеу -тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс істеу
3.	<p>Созылмалы панкреатит: диагностикалық әдістері, дифференциалды диагностикасы, емдеу тәсілдері, ауырсыну синдромы және сыртқы секреторлық жеткіліксіздіктер</p>	4	8			4	<ul style="list-style-type: none"> - клиникалық диагноз қою кезінде диагностикалық іздеу дағдысын сипаттау және көрсету - науқасты тексеру деректерінен алынған мәліметтерді талдау және диагноз қойыңыз - дәлелді медицина тұрғысында дәрі-дәрмектік емес және дәрілік емнің

							<p>принциптерге сәйкес шеберлікті көрсету</p> <ul style="list-style-type: none"> - көпсалалы командада жұмыс дағдыларын көрсету - пациенттердің курациясы - медициналық құжаттаманы рәсімдеу -тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс істеу
4.	ӨТА: диагностикалық алгоритмі, емінің пәнаралық тәсілі	4	8			4	<ul style="list-style-type: none"> - клиникалық диагноз қою кезінде диагностикалық іздеу дағдысын сипаттау және көрсету - науқасты тексеру деректерінен алынған мәліметтерді талдау және диагноз қойыңыз - дәлелді медицина тұрғысында дәрі-дәрмектік емес және дәрілік емнің принциптерге сәйкес шеберлікті көрсету - көпсалалы командада жұмыс дағдыларын көрсету - пациенттердің курациясы - медициналық құжаттаманы рәсімдеу -тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс істеу
5.	Өт қабы және өт(билиарлық) жолының функционалдық бұзылулары	4	8			4	<ul style="list-style-type: none"> - клиникалық диагноз қою кезінде диагностикалық іздеу дағдысын сипаттау және көрсету - науқасты тексеру деректерінен алынған мәліметтерді талдау және диагноз қойыңыз - дәлелді медицина тұрғысында дәрі-дәрмектік емес және дәрілік емнің принциптерге сәйкес шеберлікті көрсету - көпсалалы командада жұмыс дағдыларын көрсету - пациенттердің курациясы - медициналық құжаттаманы рәсімдеу -тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс істеу
6.	Бауырдың зақымдануының негізгі клиникалық және	4	8			4	<ul style="list-style-type: none"> - гепатобилиарлы аймақ аурулары бар пациенттің

	Клиникалық-зертханалық синдромдары: гепатомегалия, гепатолиен синдромы, порталдық гипертензия, асцит, геморрагиялық синдром, бауыр энцефалопатиясы синдромы, гепаторенальды синдром, цитоллиз синдромы, холестаз, сарғаю, иммундық қабыну синдромы, бауыр жасушаларының функционалдық жеткіліксіздігі синдромы. Асимптоматикалық бауыр функциясының өзгерістері. Даму механизмдері және дифференциалды диагноз.					зертханалық зерттеу нәтижелерін талдау - клиникалық-анамнестикалық деректер мен жүргізілген тексерудің нәтижелері негізінде синдромдарды анықтау - анықталған синдромдар негізінде диагностикалық іздеу жүргізіңіз - тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс істеу
7.	Бауырдың метаболизммен байланысты статистикалық ауруы, патогенездің заманауи теориясы, ерте анықтаудың, емдеу және алдын алудың пәнаралық тәсілі	4	8			4 - клиникалық диагноз қою кезінде диагностикалық іздеу дағдысын сипаттау және көрсету - науқасты тексеру деректерінен алынған мәліметтерді талдау және диагноз қойыңыз - дәлелді медицина тұрғысында дәрі-дәрмектік емес және дәрілік емнің принциптерге сәйкес шеберлікті көрсету - көпсалалы командада жұмыс дағдыларын көрсету - пациенттердің курациясы - медициналық құжаттаманы рәсімдеу -тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс істеу
8.	Алкогольді бауыр ауруы: клиникалық тәжірибеде диагностиканың ерекшеліктері, диагноз қоюдағы заңды аспектілері, көпсалалы құрама командада емін таңдау.	4	8			4 - клиникалық диагноз қою кезінде диагностикалық іздеу дағдысын сипаттау және көрсету - науқасты тексеру деректерінен алынған мәліметтерді талдау және диагноз қойыңыз - дәлелді медицина тұрғысында дәрі-дәрмектік емес және дәрілік емнің

							принциптерге сәйкес шеберлікті көрсету - көпсалалы командада жұмыс дағдыларын көрсету - пациенттердің курациясы - медициналық құжаттаманы рәсімдеу -тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс істеу
9.	Аутоиммунды бауыр патологиясы: аутоиммунды гепатит, серологиялық әдістерінің ерекшеліктері, иммунологиялық диагностикасы, арнайы формалары: OVERLAP - синдром, төзімді стандартты иммундық терапиясы	4	8			4	- клиникалық диагноз қою кезінде диагностикалық іздеу дағдысын сипаттау және көрсету - науқасты тексеру деректерінен алынған мәліметтерді талдау және диагноз қойыңыз - дәлелді медицина тұрғысында дәрі-дәрмектік емес және дәрілік емнің принциптерге сәйкес шеберлікті көрсету - көпсалалы командада жұмыс дағдыларын көрсету - пациенттердің курациясы - медициналық құжаттаманы рәсімдеу -тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс істеу
10.	Холестатикалық бауыр аурулары: ББХ БСХ дамуының заманауи тұжырымдамасы. OVERLAP - синдром, төзімді терапия формалары. IgG 4 - қауымдастырылған патология. Жүйелік пәнаралық менеджменттің мәселелері.	4	8			4	- клиникалық диагноз қою кезінде диагностикалық іздеу дағдысын сипаттау және көрсету - науқасты тексеру деректерінен алынған мәліметтерді талдау және диагноз қойыңыз - дәлелді медицина тұрғысында дәрі-дәрмектік емес және дәрілік емнің принциптерге сәйкес шеберлікті көрсету - көпсалалы командада жұмыс дағдыларын көрсету - пациенттердің курациясы - медициналық құжаттаманы рәсімдеу -тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс істеу
11.	Дәрілік - индукцияланған бауыр зақымдануы,	4	8			4	- клиникалық диагноз қою кезінде диагностикалық іздеу

	биологиялық белсенді қоспалар - индукцияланған жеңіліс: заманауи патогенез теориясы, дәлелді медицина позицияларымен емді таңдау						дағдысын сипаттау және көрсету - науқасты тексеру деректерінен алынған мәліметтерді талдау және диагноз қойыңыз - дәлелді медицина тұрғысында дәрі-дәрмектік емес және дәрілік емнің принциптерге сәйкес шеберлікті көрсету - көпсалалы командада жұмыс дағдыларын көрсету - пациенттердің курациясы - медициналық құжаттаманы рәсімдеу -тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс істеу
12.	Созылмалы гепатит В, серологиялық және иммунологиялық мен диагностикасы, заманауи менеджмент.	4	8			4	- клиникалық диагноз қою кезінде диагностикалық іздеу дағдысын сипаттау және көрсету - науқасты тексеру деректерінен алынған мәліметтерді талдау және диагноз қойыңыз - дәрі-дәрмектік емес және дәрілік емнің таңдау шеберлікті көрсету
13.	Созылмалы гепатит Д: серологиялық және иммунологиялық мен диагностикасы, заманауи менеджмент.	4	8			4	- клиникалық диагноз қою кезінде диагностикалық іздеу дағдысын сипаттау және көрсету - науқасты тексеру деректерінен алынған мәліметтерді талдау және диагноз қойыңыз - дәлелді медицина тұрғысында дәрі-дәрмектік емес және дәрілік емнің принциптеріне сәйкес шеберлікті көрсету - көпсалалы командада жұмыс дағдыларын көрсету - пациенттердің курациясы - медициналық құжаттаманы рәсімдеу -тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс істеу
14	Созылмалы гепатит С: серологиялық және иммунологиялық	4	8			4	- клиникалық диагноз қою кезінде диагностикалық іздеу

	диагностикасы, заманауи менеджмент, реферат - инфекциялар. Қиындықтар созылмалы С гепатиттің жою қиындықтары.						дағдысын сипаттау және көрсету - науқасты тексеру деректерінен алынған мәліметтерді талдау және диагноз қойыңыз - дәлелді медицина тұрғысында дәрі-дәрмектік емес және дәрілік емнің принциптерге сәйкес шеберлікті көрсету - көпсалалы командада жұмыс дағдыларын көрсету - пациенттердің курациясы - медициналық құжаттаманы рәсімдеу -тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс істеу	
15	Бауыр циррозы. Бауыр циррозының асқынулары	4	8			4	- - клиникалық диагноз қою кезінде диагностикалық іздеу дағдысын сипаттау және көрсету - науқасты тексеру деректерінен алынған мәліметтерді талдау және диагноз қойыңыз - дәлелді медицина тұрғысында дәрі-дәрмектік емес және дәрілік емнің принциптерге сәйкес шеберлікті көрсету - көпсалалы командада жұмыс дағдыларын көрсету - пациенттердің курациясы - медициналық құжаттаманы рәсімдеу -тақырып бойынша ғылыми әдебиеттермен жұмыс істеу	
	Қортынды:	60	120			60		
	Барлығы:	240 сағат						

Тыңдаушылардың оқу жетістіктерін бағалау

Бақылау түрі	Бағалау әдістері
Ағымдағы	Тестілеу Ситуациялық есептерді шешу Симуляциялық орталықта дағдылардың орындалуын бағалау Жұмыс орнындағы дағдылардың орындалуын бағалау
Аралық (қажет болған жағдайда)	Клиникалық жағдайдың шешімдері (case-based discussion, CbD) Модифицияланған сұрақ-әссе (MEQ - Multiply Essay Questions)
Қорытынды	1 кезең тест тапсырмалары

	2 кезең шағын жаттығулар, клиникалық бағалау бойынша (Mini CEX)
--	---

Тыңдаушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың балдық-рейтингтік әріптік жүйесі

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Баллдардың сандық эквиваленті	бағалаудың % - дық мазмұны	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-24	

Ұсынылатын әдебиет:

Негізгі:

1. Клинический протокол МЗ РК «Хронический гастрит» от «29» июня 2017 года Протокол № 24
2. Клинический протокол МЗ РК «Язвенная болезнь желудка и двенадцатиперстной кишки» от «29» июня 2017 года Протокол № 24
3. Клинический протокол МЗ РК «Хронический протокол у взрослых» от «14» декабря 2017 года Протокол № 35
4. Клинический протокол МЗ РК «Неалкогольная жировая болезнь печени у взрослых» №19 от 10 декабря 2015г.
5. Клинический протокол МЗ РК «Аутоимунный гепатит» №15 от 10 ноября 2016г.
6. Клинический протокол МЗ РК «Первичный билиарный холангит. Первичный склерозирующий холангит» №35 от 14 декабря 2017г.
7. Клинический протокол МЗ РК «Хронический гепатит В у взрослых» №77 от 19.11. 2019 г.
8. Клинический протокол МЗ РК «Хронический гепатит С у взрослых» №118 от 23 октября 2020 г.
9. Клинический протокол диагностики и лечения «Цирроз печени у взрослых» № 135 от 29 апреля 2021 г.

10. EASL Clinical Practice Guidelines for the management of patients with decompensated cirrhosis. *J Hepatol* (2018), <https://doi.org/10.1016/j.jhep.2018.03.024>

Қосымша әдебиеттер:

1. Curriculum for Gastroenterology Training Implementation, The Federation of the Royal Colleges of Physicians, August 2022
2. Speciality Training Programme and Curriculum for Gastroenterology and Hepatology. The European Section And Board Of Gastroenterology And Hepatology. 2017
3. Alcoholic Hepatitis, An Issue of Clinics in Liver Disease. Paul Y. Kwo. 07.2021
4. Blumgart's Video Atlas: Liver, Biliary and Pancreatic Surgery, 2nd ed. by Carlos Corvera, 2020
5. Challenging Issues in the Management of Chronic Hepatitis B Virus, An Issue of Clinics in Liver Disease, 1st Edition. Mitchell L Shiffman. 10.2021
6. Clinical Gastrointestinal Endoscopy by Vinay Chandrasekhara; B. Joseph Elmunzer; Mouen Khashab; V. Raman Muthusamy, 2019
7. Complications of Cirrhosis, An Issue of Clinics in Liver Disease, 1st Edition. Andres Cardenas & Thomas Reiberger. 05.2021
8. HEPATOLOGY clinical textbook 10th Edition 2020 Editors Stefan Mauss Thomas Berg Jürgen Rockstroh Christoph Sarrazin Heiner Wedemeyer
9. Mac Sween's Pathology of the Liver by Alastair D. Burt; Linda D. Ferrell; Stefan G. Hubscher, 2018
10. Milkiewicz P, Krawczyk M, Wunsch E, Ponsioen C, Hirschfield GM, Hubscher SG. Primary sclerosing cholangitis with features of autoimmune hepatitis: exploring the global variation in management. *Hepatol Commun* 2020;4:399–408.
11. Portal Hypertension, An Issue of Clinics in Liver Disease, 1st Edition. Sammy Saab. 09.2019
12. Sleisenger and Fordtran's Gastrointestinal and Liver Disease- 2 Volume Set, 11th Edition
13. Trauner M, Fuchs CD. Novel therapeutic targets for cholestatic and fatty liver disease. *Gut* 2022;71:194–209.

Интернет ресурстары

1. <https://medelement.com/>
2. Medscape <http://www.medscape.com> Глобальная поисковая медицинская система.
3. Pub Med <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed/> База данных Medline.
4. National Library of Medicine <http://www.nlm.nih.gov/> Национальная медицинская библиотека США
5. Hardin MD <http://www.lib.uiowa.edu/hardin/md/index.html> Глобальная медицинская поисковая система
6. HealthGate <http://www.healthgate.com> Медицинская база данных, поиск литературы по различным темам.

Білім беру ресурстарына қойылатын талаптар:

- Білім беру бағдарламасы

- Кадрлармен қамтамасыз етуге қойылатын біліктілік талаптары (Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы)
- Клиникалық базаның болуы (Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-304/2020 бұйрығы)
- МСАК үздік тәжірибелер орталықтары (ІТО)
- Оқу-клиникалық, симуляциялық орталық
- Дәріс материалы
- Барлық бөлімдер бойынша ситуациялық міндеттер
- Сабақ тақырыптары бойынша презентация материалы
- Оқу-әдістемелік және ғылыми әдебиеттерге қолжетімділіктің болуы
- Бағдарламалар бөлімдері мен тақырыптары бойынша анықтамалық нұсқаулықтар.

Материалдық-техникалық қамтамасыз ету және жабдықтар

- Техникалық құралдар: дербес компьютер, Оқу материалдары бар электрондық тасығыштар; дәріс материалдарын, клиникалық жағдайларды, журнал клубын өткізуге арналған ғылыми мақалаларды көрсетуге, тест тапсырмаларын және ситуациялық тапсырмаларды көрсетуге арналған проектор немесе LED-экран;
- Іш қуысы мүшелерін, бауыр мен көкбауыр тамырларын, аш және тоқ ішекті зерттеуге арналған Удз-аппараттар, КТ – және МРТ – жабдықтар; АІЖ жоғарғы және төменгі бөлімдерін зерттеуге арналған эндоскопиялық жабдық (эзофагогастроскопия, колоноскопия);
- Ғаламтор.

Қолданылатын қысқартулар мен терминдер

ББ – білім беру бағдарламасы

БА – біліктілікті арттыру

ТӨЖ – тыңдаушылардың өзіндік жұмысы

НҚА- нормативтік құқықтық актілер

АІЖ- асқазан-ішек жолдары

ББХ- бастапқы билиарлы холангит

БСХ - бастапқы склерозды холангит

ӨТА- өт тас ауруы